

Valtio-omisteisten yhtiöiden toimitusjohtajille

OHJEISTUS VALTION ENEMMISTÖOMISTEISILLE YHTIÖILLE MAAKOHTAISTEN VEROJEN RAPORTOINTIIN

1. Raportointivelvoitteen tausta ja tarkoitus

Hallituksen kansainvälisen veronkierron vastainen toimintaohjelma annettiin 8.5.2014 eduskunnalle. Toimintaohjelman tarkoituksena on koota yhteen toimenpiteitä, joiden avulla kansainväliseen verojen välttämiseen ja veronkiertoon voidaan puuttua sekä veroparatiisit saada hallintaan. Keskeistä on kansainvälinen yhteistyö ja kansallisen lainsäädännön kehittäminen.

Toimintaohjelman mukaan verotettavan tulon näyttäminen "oikeassa" valtiossa halutaan varmistaa. Tavoitteen saavuttamiseksi hallituksen toimintaohjelmassa "velvoitetaan valtion enemmistöomisteiset yhtiöt raportoimaan veroista maakohtaisesti".

2. Verojalanjälkiraportoinnista yleisesti

Verojalanjälkiraportointi on ollut vielä toistaiseksi vähäistä ja hyviä raportointikäytäntöjä ollaan vasta kehittämässä. Tähän asti osa yhtiöistä on vapaaehtoisesti raportoanut verotusta koskevista periaatteistaan ja tavoitteistaan sekä kuvannut maksettujen ja mahdollisesti myös tilitettyjen verojen jakaumaa osin verolajeittain ja maittain. Kaikista suomalaisista raportoivista yhtiöistä, siis myös muista kuin valtio-omisteisista yhtiöistä, valtaosa raportoi kuitenkin vain tuloverot tai verot verolajeittain, muttei maittain, vaikka harjoittaisikin kansainvälistä liiketoimintaa.

Raportoinnin ei ole tarkoitus vaikeuttaa yritysten liiketoimintaa tai heikentää yrityksen kilpailuasemaa markkinoilla. Raportointia sekä maittain maksettujen tai tilitettyjen verojen vertailua vaikeuttavat myös monet muut kuin luottamuksellisuuteen liittyvät tekijät, joista tärkeimmät liittyvät verotuksen kompleksisuuteen, raportoinnin olennaisuusperiaatteen soveltamiseen, verotukseen liittyvien kansainvälisten käsitteiden kirjoon sekä pörssiyhtiöiden raportointivelvoitteisiin.

Verojalanjäljen raportointia koskeva sääntely tai ohjeistus on hyvin niukkaa eikä raportointia koskevia ohjeita ole juurikaan olemassa. Merkittävin kansainvälinen vastuullisuusraportointikehikko Global Reporting Initiative (GRI), joka on myös suomalaisissa yhtiöissä käytetyin viitekehys, ei tarjoa varsinaista raportointistandardia tai ohjeistusta verojen osalta. Näin ollen GRI ohjeistuksenkaan noudattamista ei voida

pitää verojen osalta riittävänä hallituksen toimintaohjelmassa edellytetyn raportointivelvoitteen täyttämiseksi.

Omistajaohjausosasto on vuosina 2013 ja 2014 kerännyt maakohtaiset tiedot vastuullaan olevien yhtiöiden maksamista ja tilittämistä välittömistä ja välillisistä veroista. Yhtiöt ovat raportoineet myös liikevaihdon, tuloksen ennen veroja sekä henkilöstön määrän liiketoimintamaittain. Lisäksi yhtiöiden on tullut kuvata verostrategiansa ja sen tavoitteet ja verosuunnittelun pääperiaatteet sekä toimittaa omistajaohjausosastolle luettelo konserniyhtiöistä ja kiinteistä toimipaikoista maittain. Hallituksen toimintaohjelmassa annettu raportointivelvoite korvaa nyt omistajaohjausosaston aiemman toimintatavan.

3. Verojalanjälkiraportin sisältö

Hallituksen toimintaohjelman lähtökohtana on, että enemmistöomisteisten yhtiöiden tulee vuosittain raportoida veroista maakohtaisesti. Raportti tulee julkaista osana yritysvastuuraporttia, vuosikertomusta tai erillisenä raporttina ensimmäisen kerran keväällä 2015 vuodelta 2014 maksettavista ja tilitettävistä veroista. Valtion vähemmistöomisteisia yhtiöitä kannustetaan vastaavaan raportointiin.

Raportin tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot:

Strategia ja toimintaperiaatteet

- kuvaus veroasioiden organisoinnista ja johtamisesta
- verosuunnittelun pääperiaatteet, verostrategia ja sen tavoitteet
- käytetyt raportointiperiaatteet ja selvitys yhtiön itse valitsemasta olennaisuusperiaatteesta sekä mahdollisista poisrajaamisista
- ”comply or explain” eli ”raportoi tai selitä” –periaatteen mukaisesti selvitys tiedoista, joita ei ole raportoitu
- selvitys arvion perusteella mukaan otetuista tiedoista sekä arvioinnin perusteet

Kvantitatiiviset verotiedot

- yhtiön veronmaksua kuvaavat tunnusluvut, kuten liikevaihto, tulos ennen veroja, henkilöstön lukumäärä tai muu vastaava vertailuluku maittain
- kaikki yhtiön maksettavat ja tilitettävät verot yhtiön itse valitseman olennaisuusperiaatteen mukaisesti maittain ja verolajeittain sekä yhtiön vastaanottamat julkiset tuet
- OECD:n määrittelemiin veroparatiisivaltioihin liittyvät maksettavat ja tilitettävät verot ja vastaanottamat julkiset tuet kaikilta osin maittain ja verolajeittain
- hankittujen / luovutettujen yhtiöiden osuus, joka alkaa omistuksen alkamishetkestä ja päättyy omistuksesta luopumishetkeen

Raporttia voi haluttaessa laajentaa ja esittää lisäksi esimerkiksi seuraavat tiedot:

- investoinnit ja hankinnat maittain
- efektiivisen tuloverokannan täsmäytyslaskelmat
- täsmäytyslaskelmat laskennallisten verosaamisten ja verovelkojen muutoksista

- vertailutiedot yhdeltä tai useammalta aikaisemmalta vuodelta
- ulkopuolinen riippumaton varmennus raportin luotettavuuden lisäämiseksi

4. Lopuksi

Valtion enemmistöomisteiset yhtiöt toimivat hyvin erilaisilla toimialoilla ja toiminnan laajuudessa on myös suuria eroja. Osa yrityksistä toimii vain kotimaassa ja osalla on merkittävässä määrin kansainvälistä liiketoimintaa. Osa yrityksistä on liikevaihdoltaan suuria ja osa puolestaan taseeltaan suuria. Yritysten liiketoiminnat ovat erilaisissa kehitysvaiheissa. Eri asiat ovat eri yhtiöille olennaisia myös verotuksen osalta. Ohjeistuksen tarkoituksena onkin antaa raamit, joiden puitteissa kukin yritys tekee omat valintansa.

Olennaisuusarvioinnin jälkeen lopputuloksena tulee olla yhtiön verojalanjäljestä kertova raportti, jonka perusteella voidaan arvioida yhtiön toimintaa sekä toiminnan asianmukaisuutta ja läpinäkyvyyttä. Raportin tulee antaa selkeä kuva yhtiön yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta yhtiön omaan toimintaan, tuloksellisuuteen, tuotetun lisäarvoon ja työllistämiseen liittyvien verojen muodossa.

Lähtökohtana on pyrkiä välttämään merkittävää raportointivelvoitteiden tai sääntelyn lisäämistä. Tämä pyritään turvaamaan erityisesti painottamalla raportoitavan tiedon olennaisuutta ja raportoinnin joustavuudella. Näin vältetään tarpeetonta hallinnollista taakkaa ja siitä aiheutuvia kustannuksia, mutta mahdollistetaan raportoitavien tietojen vertailukelpoisuus maittain ja yhtiöiden välillä.

Omistajaohjauksesta vastaava ministeri

Sirpa Paatero

Ylijohtaja

Eero Heliovaara

TIEDOKSI: Valtio-omisteisten yhtiöiden hallitusten puheenjohtajat

